

जलसंपदा विभागाच्या नियंत्रणाखालील
अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या रजेसंदर्भात/
अनधिकृत गैरहजेरीसंदर्भात करावयाची
कार्यवाही.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: रजामं १०१३/(प्र.क्र.२०१/२०१३)/आ.(शा.अ.)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ०४ डिसेंबर, २०१५.

पहा :-

- १) शासन परिपत्रक, पाटबंधारे विभाग क्र. रजा १२९७/(४२३/९७)/आ.(शा.अ.),
दि.०९/०१/१९९८.
- २) शासन परिपत्रक, पाटबंधारे विभाग क्र. एसयुटी १२०२/(७७८/२००२)/आ.(शा.अ.),
दि. १५/०३/२००३.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.: सेनिवे १००१/१३०/सेवा-४,
दि.०२/०६/२००३.

शासन परिपत्रक

जलसंपदा विभागांतर्गत अधिकारी/कर्मचा-यांच्या रजा मंजूरीसंदर्भात क्षेत्रिय/मंडळ स्तरावरून शासनाकडे अनेक प्रकरणे प्राप्त होत असतात. त्यातील काही रजा प्रकरणे वैद्यकीय कारणास्तव, तर काही प्रकरणांमध्ये अधिकारी/कर्मचारी बदली होताच कार्यालयात अर्ज सादर न करता दीर्घकाळ रजेवर जातात व इच्छित स्थळी बदली मिळाल्यावर सदर अधिकारी/कर्मचारी रजेचे अर्ज, वैद्यकीय व्यावसायिकांच्या प्रमाणपत्रावर सिव्हील सर्जन यांची प्रतिस्वाक्षरी घेऊन कार्यालयात हजर होतात. अशा प्रकारची रजा नंतर नियमित होते अशा समजाने सदर अधिकारी दीर्घकाळ रजा घेण्यास प्रवृत्त होतात. या अनुषंगाने शासनाने वेळोवेळी विविध परिपत्रकांद्वारे अशा प्रकारच्या दीर्घ काळ अनधिकृत रजा प्रकरणांबाबत अनुसरावयाची कार्यपद्धती विहित केलेली आहे. तथापि, शासनमार्फत दिलेल्या सुचनांचे पालन न करता व योग्य कार्यपद्धती न अनुसरता दीर्घकालीन रजेवरून परत आलेल्या अधिकारी/कर्मचा-यांना वैद्यकीय मंडळाचे स्वास्थ्य प्रमाणपत्र (Fitness Certificate) न घेता व विहित कार्यपद्धती न अनुसरता कामावर रुजू करून घेण्यात येते. वैद्यकीय मंडळाने प्रस्तुत गैरहजेरी वैद्यकीय कारणास्तव असल्याचे प्रमाणित केले नसताना सदर अनधिकृत गैरहजेरीचा कालावधी शिस्तभंगविषयक कार्यवाही न करता वैद्यकीय रजा म्हणून मंजूर करणेबाबतचा प्रस्ताव शिफारशीसह शासन मान्यतेस्तव सादर केला जातो. अशा प्रकारच्या अपरिपूर्ण प्रस्तावातील त्रुटींची पूर्तता करण्यामध्ये अनावश्यक वेळ व मनुष्यबळ वाया जात असल्याचे दिसून येते. या बाबी टाळण्याच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे सूचना पुन्हा देण्यात येत आहेत :-

- १) अनधिकृत किंवा दीर्घकाळ गैरहजर राहणा-या कर्मचा-यांचा प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर करताना घ्यावयाची दक्षता तसेच प्रस्तावात नमूद करावयाच्या बाबी व जोडावयाची कागदपत्रे, पाटबंधारे विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक : रजा १२९७/(४२३/९७)/आ.(शा.अ.), दिनांक ९/१/१९९८ अन्वये प्रसृत करण्यात आल्या आहेत. तथापि, शासन मान्यतेस्तव प्राप्त होणा-या दीर्घकालीन प्रस्तावाच्या अनुषंगाने विहित बाबी नमूद न करता तसेच आवश्यक कागदपत्रे न जोडता त्रुटीपूर्ण प्रस्ताव ब-याच विलंबाने शासन

मान्यतेस्तव सादर करण्यात येत असल्याचे दिसून येते. या त्रुटीची पूर्तता करण्यासाठी शासनाचा वेळ व मनुष्यबळ अनावश्यकरीत्या वाया जातो. या अनुषंगाने पुन्हा कळविण्यात येते की, अनधिकृत दीर्घकालीन रजेचे प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर करताना इतर संबंधित कार्यालयांकडून पाठपुरावा करून रजाविषयक प्रकरणाची सर्वकष माहिती वेळीच शासनास सादर करणे, ही जबाबदारी प्रस्ताव सादर करणा-या मंडळ कार्यालयाची राहिल. कोणत्याही प्रकारच्या विलंबास व अनियमिततेस प्रस्ताव पाठविणा-या मंडळ कार्यालयास जबाबदार धरण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी. तसेच अनधिकृत गैरहजेरीच्या बाबींकडे जी कार्यालये गंभीरपणे पाहणार नाहीत, त्यांची प्रकरणपरत्वे जबाबदारी तपासण्यात येईल.

२) बदली होण्याच्या अनुषंगाने अनधिकृत गैरहजर राहून इच्छित स्थळी बदली झाल्यानंतर हजर होणा-या अधिकाऱ्यांच्या /कर्मचा-यांच्या बाबतीत अनुसरावयाची कार्यपद्धती शासन परिपत्रक क्रमांक:एसयुटी १२०२/(७७८/२००२)/आ.(शा.अ.), दिनांक १५/३/२००३ अन्वये विहित केली आहे. सदर परिपत्रकातील सूचनांनुसार विहित कार्यपद्धती अनुसरून महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१ मध्ये नियम ४० नुसार वैद्यकीय मंडळाचे स्वास्थ्य प्रमाणपत्र (Fitness Certificate) प्राप्त झाल्यानंतरच दीर्घ कालावधीसाठी अनधिकृतरीत्या गैरहजर असलेल्या अभियंत्यास/अधिका-यास/कर्मचा-यास कर्तव्यावर रुजू करून घ्यावे. वैद्यकीय कारणास्तव गैरहजर असलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांना वैद्यकीय मंडळाच्या शिफारशीशिवाय हजर करून घेतल्यास ही जबाबदारी संबंधित मंडळ कार्यालयातील अधीक्षक अभियंता यांची राहिल. अशी प्रकरणे हाताळताना संबंधित कार्यालयाने निष्काळजीपणा केल्यास अथवा कालापव्यय केल्यास संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध जबाबदारी निश्चित करून शिस्तभंगविषयक कडक कारवाई करण्यात येईल, याची नोंद घ्यावी.

३) वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक २/६/२००३ मधील अधिकारांच्या प्रत्यायोजनातील महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१ मधील नियम ६३ (६) मधील रकाना ६ येथील अट क्र.(२) मध्ये नमूद करण्यात आले आहे की, जर कर्मचा-याची अनुपस्थिती समर्थनीय कारणास्तव असेल तर रजेशिवाय अनुपस्थितीचा कालावधी देय व अनुज्ञेय रजा मंजूर करून नियमित करण्याबाबत नियुक्ती प्राधिका-याने निर्णय घेणे आवश्यक असेल. जर कर्मचा-याची अनुपस्थिती समर्थनीय नसेल, तर त्याच्याविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कार्यवाही सुरू करण्यात यावी. शिस्तभंगविषयक कार्यवाहीअंती जे कर्मचारी समर्थनीय नसलेल्या कारणास्तव रजेशिवाय अनुपस्थित असतील, अशांच्या बाबतीत त्यांची संपूर्ण अनुपस्थित "अकार्यदिन (Dies-non)" म्हणून समजण्याच्या दृष्टीकोनातून निर्णय घेण्यात यावा, असे विहित करण्यात आले आहे. त्यानुषंगाने आपणांस कळविण्यात येते की, पाटबंधारे विभाग, शासन परिपत्रक दिनांक १५/३/२००३ मधील तरतूदीनुसार आपल्या अधिपत्याखालील अधिकारी/कर्मचा-यांच्या वैद्यकीय कारणास्तव तसेच बदलीच्या अनुषंगाने अनधिकृत गैरहजेरीबाबत विहित कार्यपद्धती अनुसरून गैरहजेरीचा कालावधी अनधिकृत जाहीर करण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करावी. तसेच, उपरोक्त वित्त विभाग, शासन निर्णय, दिनांक २/६/२००३ मधील तरतूदीनुसार अनधिकृत गैरहजेरीबाबत संबंधित अधिकारी/कर्मचा-याविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कारवाई पूर्ण करून संपूर्ण अनुपस्थित कालावधी अकार्यदिन (Dies-non) म्हणून समजण्याच्या दृष्टीकोनातून शिफारस करून विहित कागदपत्रांसह प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर करावा.

४) वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक २/६/२००३ मधील अ.क्र.३ येथे नियम ६३(६) मधील रकाना ६ येथील अट क्र.(७) मध्ये नमूद करण्यात आले आहे की, रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याबद्दल संबंधित कर्मचा-याविरुद्ध वेळीच शिस्तभंगाची कार्यवाही न केलेल्या सक्षम प्राधिका-यावर या संबंधातील जबाबदारी निश्चित करण्यात यावी. तथापि, शासनाकडे सादर होणा-या अनधिकृत दीर्घकालीन रजेच्या अनुषंगाने संबंधित अधिका-यांविरुद्ध वित्त विभाग, शासन निर्णय, दिनांक २/६/२००३ मधील तरतुदीनुसार शिस्तभंगविषयक कार्यवाही न करता शिफारशीसह प्रस्ताव क्षेत्रीय कार्यालयाकडून शासन मान्यतेस्तव सादर करण्यात येत असल्याचे दिसून येते. सदर बाब योग्य नसून वित्त विभाग, शासन निर्णय, दि.२/६/२००३ मध्ये विहित केल्यानुसार संबंधित अधिकारी/कर्मचारीविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कार्यवाही करून यथायोग्य आदेश निर्गमित करण्यात येऊन योग्य त्या शिफारशीसह प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. रजेशिवाय अनुपस्थित राहिल्याबद्दल संबंधित कर्मचा-याविरुद्ध वेळीच शिस्तभंगाची कार्यवाही न केल्यास संबंधित मंडळ कार्यालयातील अधीक्षक अभियंता यांचेवर जबाबदारी निश्चित करण्यात येईल, याची नोंद घ्यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१२०४१९०३५२७१२७ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(शि.मा.उपासे)

सचिव (लाक्षेवि)

प्रत,

१. महासंचालक, संकल्पचित्र प्रशिक्षण, जलविज्ञान, संशोधन व धरण सुरक्षितता नाशिक
२. महासंचालक, जल व भूमी व्यवस्थापन संस्था, औरंगाबाद
३. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे
४. कार्यकारी संचालक, तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव
५. कार्यकारी संचालक, कोकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे
६. कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर
७. कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद
८. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग
९. सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग
१०. सर्व अधीक्षक अभियंता व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, जलसंपदा विभाग
११. उप सचिव (सेवा)/उपसचिव(प्रशा)/उपसचिव(आस्थापना) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. अवर सचिव(सेवा)/अवर सचिव (राकसे)/अवर सचिव(संनि)/ अवर सचिव(क्षेप)/ अ.स.(आस्था)/
अवर सचिव (गृ.व्य.), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. सर्व कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग
१४. कार्यासन आ.(शा.अ.) संग्रहार्थ.